

כל הגט פרק שלישי גיטין

עין משפט גט מצוה

א ג מיי פ"ז מהלכות
גירושין הלכה כג סמג
עשין ט"ו טע"ב א"ע סי'
קמ"ט ע"פ:
ב ג א מיי פ"ט ע"ש
הלכה ח סמג ע"ש
טו"ש ע"ד א"ע סימן קמ"ד
ס"ק פ"א:
ג ד מיי פ"ז מהל'
מעשר הלכה ה סמג
עשין קל"ה:
ג ה מיי פ"ז מהל'
ג ד ר ז מיי פ"ז מהל'
ח ו מיי פ"ט מהל'
גמורים הלכה ג'
ג ה י כ מיי פ"ז מהלכה
פ"א:
ג ו מיי פ"ז מהלכות
מכירה הלכה ד ופ"ז
הלכה א סמג עשין ק"ח
טו"ש ע"ד מ"ט סימן קל"ח
ס"ק פ"א ופ"ד טע"ב א"ע:

ל.

מי יהיה זה תרקבא דדינרי וְאֵא אִיפּיּאָא. אע"ג דלית ליה אִין טענת אונס בגיטין והוּי גט וְאִיתּוּ וְכִי יֵהֵב לָהּ נָמִי תִּרְקָבָא דדינרי אִמְרֵי לָהּ הוּי גֵּטָא הָא לָא אִיפּיּאָא וְאִיפּיּאָא לָהּ נָמִי פִּיּסְנָא לָהּ מִשְׁמַע אִסּוּ לָא אִטְרַח לְפִיּסָה דְּבִדְרָא גְדוּל וְאִי יֵהֵב לָהּ הָרִי טְרַח לְפִיּסָה וְקִיּוּם תִּנְחָא אִע"פ שְׁלָא תִּפְיּיּסָה:

בַּמְכָרִי לֹא קָתְנִי. אע"ג דמזכה נמי לא קתני מ"מ ניחא ליה לאוקומי במזכה דאירי בכל הכניס ומאן דמוקי לה במכרי משום דמזכה לא קתני אע"ג דמכרי נמי לא קתני משמע ליה מפרישין עליהן סתם כלל שום זכי: **בִּיחִידָאָה** לֹא מוקמינן. אע"ג דשמואל פסיק צפיק דצ"מ (דף י"ג.) כרזי יוסי דעשו את שאינו זוכה כזכה מכל מקום מסתבר ליה לאוקומי ממתין * אפילו כרזנין: **וְפּוֹסֵק עִמָּהּ בְּשַׁעַר הַחוּץ.** דממ"ד דאע"ג דלא פסק כמי שפסק דמי ואין צו משום רצית אפילו פוסק הרבה פחות משער הוול:

הָא קָמֵלָא אִע"ג דְּלֹא פִּסְק בּוֹ. וְאִתּוּם הָא נָמִי פִּשְׁטֵיטָא דְּצַפְרִיק אִזְחִיזוּ נֶשֶׁךְ (ע"ש דף ע"ג.) אִמְרֵי ר' יוֹדֵה שִׁיכּוֹל לְנַמְרֵל וְלֹא תָן לֵי כּוֹה אִוּוּ מִן מַעוֹתֵי וִי"ל דהסמך שאומר לו בשעת הוול אצל הכא אפילו שפק עד שהוקר השער: **בִּין רַבִּי לְרַבִּי יָדִידָא יְהִיב יָדָהּ בּוֹ.** והא דאסר רב צפריסק באיזוהי נשך (ע"ש דף ע"ג.) אע"ג דלית ציה מיהא הכא היתרו משום טקנת כהן: **לֹא שְׁנֵי אֲרָא בַּעַל הַבֵּית בְּכַהֵן.** אפילו לרבנן דפלגי ארבי שמעון צ"פ הזהב (ע"ש דף ע"ג.) ולית להו כל שהסמך צידו ידו על העלוונה הכא לא גרע מכי לית ליה לא יהיב לא נמי כדפיש צקונטרס דהכא אִין לו למשך ממנו כלום לא מני דדר ציה:

אִיכָא רְבִית * ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהם לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הוול פשיטא הא קא משמע לן * אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי מעמא כיון דכי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה * לא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר רב רוב פפא * לא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן * לנתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים ואין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא * דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ומת הלוי בב"ד ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל * אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי בינייהו אִיכָא

כי משו צ"ד שליח מי צעי בפניו דשליח קמא או אפילו שלא בפניו כגון זה שהוא אונס ואינו יכול לעכב כאן ויך לדרכו: **מזבא.** מעבד המים שלא מנא את המעבדות: **לא שמה מטיא.** דלא מטי עד הכא ואין טענת אונס בתנאי גיטין למימר אִיפּיּאָא. א"כ יש אונס בגיטין הא אוקימנא בשמעתא קמייתא דכחצותי

דהאי אונסא דשכיח הוא ואיבעי ליה לאתניו: **ויהו גיטא.** מעכשיו * אמסור לה גט על תנאי זה אי לא אפייסה לה: **פייסה.** דבגדים והרבה עליה ריעים ולא נתרמזה להשלים אהו: **מי יהב לה תרקבא דינרי ולא אופייסא.** וכיון שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ שאין לו לא אמרינן אִיפּיּאָא דאין אדם יכול לטעון אונס בתנאי של גט והוּי גיטא: **אטו תרקבא דינרי צעי למיסב לה.** והרי אִין לו ואונס הוא דהא פייסה צמנה שציו לעשות ולא דהא פייסה ולא הוּי גיטא דיש אונס בגיטין: **הא כמאן דאמר נו'.** פלוגתא דמרי לישי ואליצא דבבא היא במסכת כחצות בשמעתא קמייתא * **בתנאי להוים מפריש עליהן מחלקן.** המלוה הזה כשפריש תרומותיו ימכרו התרומה ויעבד הדמים לעלמו כשצטון החובו זה בשביל הכסף וכן המעשר ראשון שצביל לוי ומעשר עני שצביל עני והמעשרות יעבד ויחלל אלא שמפריש מעשר מן המעשר לכהן שהן * ומתירין לורים מכיון שאין כאן גזל ממנות שצבד נתן דמיהם לכהן זה וצעתה ההלוואה פסק להם דמיס: **ליטול רשות מן היורשין.** מפני שאין חוב זה מוטל עליהן לפרוע יכול מהם רשות אם רוצים שיתקבל חובו שצבילם יעבדו ממעשרות עצמו: אינו צריך ליטול רשות. דיש כח לצ"ד להטיל חוב זה על כל הכסוה והלויה לפי שתקנתם הוא שימצאו מעות להלוואה: **גב' ואע"ג דנאן אסו לידיה.** בתמיה אע"פ שאינו נתנה עליהן ואיזויר לו קתני ממני * דפריש לכהן וכיון דלא מנו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן הך תרומה שיקבלנה זה בחצוה והיאך ילא ידי נתניה: **צמדי פהוה.** כמו איש מאת מכרו (מ"ב י"ג) שהס מכירו ואוהביו דאינו רגיל לתת תרומות ומעשרות אלא לכהן על הלך כיון דמלתא בשיטתא היא דלדידה יהיב להו אסמי לכו שאר כהני דעמייהו והוה כמאן דמטו לדידהו דהני: **צמוכה לן ע"י אחרים.** כשהוא מפריש מוסרו למעשרות צד אוהבו ואומר זכי צמערש זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן דמטא לדידה וחוזר ומחזיק לו: **ערו**

גלוין הש"ס
גב' ביחידאָה לא מוקמינן ע"י פלא פ"ה מ"ב וצ"ח ע"ש: שם א"י שביעית משמטתו ע"י כח"ש פ"ק דמנות מיהו ג: תוס' ד"ה דמנות מיהו וכו' א"פ ברבנן ע"ן לעיל י"ג ע"ה מוס' ד"ה ה"ה:

מוסף רש"י
ופסקיה מברא. הנהר הפסיקו שיהיה המעשרות מלך שער ולא יוכל לעשר (כתובות ב.) חזר דאמאי. שאלתי (שם.) לא שמה מחי. והו גיטא וחס לתם מניחא לחרב וחס לכהונה נפלת וחס חרקבא. מלי סלה מני וק"ב. (נחמ"ח.) דני. וצוים. (שם.) אונס בגיטין. אִין טענת אונס בגיטין (שם.) במכרי כהונה. (שם.) העיר קרובי ומתירין סן זה ומתן לו יצוי צמנותו כשהמתן מלך כשהמתן קודם שהפירש מן הכסוה. (רשב"ם פ"ב קכ"ג.) עשו שאינו זוכה חרב. אע"פ שלא זכה סכן כהן דהא לא מטא לדידה וזכא עשאוהו כאלו זכא. (כתובות י"ח.) נתן לו מעות ויכול לחזור בו. זה חזר (ב"מ נ"ד.) דאקון. שטל בקנה שנתקן לעלו לארץ שמיבשו. (תענית י"ט.)

פסקי ר"ד

פייסתי הריני מאמינה לומר שלא באתי בתוך זה הזמן אצלה ויך דמיקרא הימנה תו לא מהימן לערעו וכו' שאין לא ניקום ונעדרת אלמא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליתושי אפיקו ליתושי ליתושי אפיקו מילתא דארוסה הות אמר רבא אם אפיקו בנשואו דחיביבא עליו ומתו לייס יאמרו בארוסה שאינה חיביבא עליו כי כ"כ אמר רבא אי קשיא לך אמר קשיא לי כי משו ב"ד שליח שאינו בפניו של השליח ראשון משו ליה או דלמא שלא בפניו נמי מצי משו ליה כגון זה מהם בין בפניו ב"ד ההוא דאמר להו אי דלא אתינא עד לתלתין יומין ליהו גיטא אתא ופסקיה מעבדא אמר להו חזר דאמאי חזר דאמאי אמר שמואל לא שמה מתאי פי' לא מצא המעבדת לעבור והיה אונס וקי"ל אין אונס בגיטין כדאמרינן לקמן מ"ה אמר שמואל לא שמה מתאי והגט גט ולא מצי להמיר אונס אני: ההוא דאמר להו אי כי מפיסנא לא עד לתלתין יומין ליהו גיטא מעכשיו פייסה ולא אפייסה פי' הנהג עמו שמואל לא פייסה אהוה עד ל' יום שיחא גט מעכשיו וחזר אחריה והרבה עליה ריעים כדי שתתפייס עמו ולא נתרמזה היה טוען ואומר בכל כחי פייסתינה וכו' מה שהיה לי לעשות עייתי והגט הוא בטל שהרי כן אמרתי אם לא אפייסנה יהא גט והרי פייסתינה ויהא נוצרת אמר רב יוסף מי ידע לה תרקבא דדינרי ולא אפייסה פי' כיון שאמר לא לא אפייסנה יש

עני
מעות להלוואה בשעת דוחק ומקשי ואע"ג דלא אתו לדידה פי' אע"פ שלא באו התרומות והמעשרות ליד כהן מעבדן לעצמו בתמיה כיון דלא אתו לדידה מאן זכי ליה להאי כהן שיהא שלו ותפשם זה בחצוה ונמצא שלא קיים מצות נתניה אמר רב במכרי כהונה ולויה פי' כמו איש מאת מכרו שהם מכירו והוא ויכל ליתן תרומותיו ומעשרותיו אלא להם הלכך כיון דמילתא פשיטא היא דלדידהו יהיב להו אם הוהווי שאלו כהנים ולוים אסחו ונתעו עלייהו ומאן דמטו לדידהו הני כהנים ולוים שאינן מכירו אסרו לשנות כן ושמואל אמר במזכה לתן ע"י אחר פי' מפריש ומזה לתן על ידי אוהביו ואומר לתן זכה בעבורם ויכין לאדם שלא בפניו וקיים בה מצות נתניה וחוזר ונטל בעבור חובו: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בפני ב"ד ומתו מפרש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בפני ב"ד ומת מפרישין עליהן בחזקת עניי ישראל

מצי משו ליה כגון זה מהם בין בפניו ב"ד ההוא דאמר להו אי דלא אתינא עד לתלתין יומין ליהו גיטא אתא ופסקיה מעבדא אמר להו חזר דאמאי חזר דאמאי אמר שמואל לא שמה מתאי פי' לא מצא המעבדת לעבור והיה אונס וקי"ל אין אונס בגיטין כדאמרינן לקמן מ"ה אמר שמואל לא שמה מתאי והגט גט ולא מצי להמיר אונס אני: ההוא דאמר להו אי כי מפיסנא לא עד לתלתין יומין ליהו גיטא מעכשיו פייסה ולא אפייסה פי' הנהג עמו שמואל לא פייסה אהוה עד ל' יום שיחא גט מעכשיו וחזר אחריה והרבה עליה ריעים כדי שתתפייס עמו ולא נתרמזה היה טוען ואומר בכל כחי פייסתינה וכו' מה שהיה לי לעשות עייתי והגט הוא בטל שהרי כן אמרתי אם לא אפייסנה יהא גט והרי פייסתינה ויהא נוצרת אמר רב יוסף מי ידע לה תרקבא דדינרי ולא אפייסה פי' כיון שאמר לא לא אפייסנה יש